

BỆNH VIỆN ĐA KHOA KHU VỰC CỦ CHI
TỔ TRUYỀN THÔNG - GIÁO DỤC SỨC KHỎE

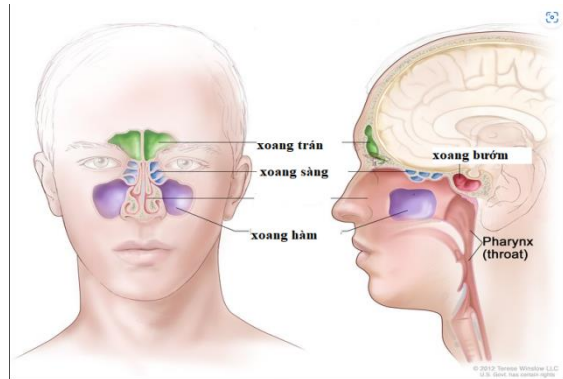

Viêm Mũi Xoang Cấp

I. Định nghĩa

Viêm mũi xoang cấp là viêm mũi và các xoang cạnh mũi. Thời gian kéo dài từ 12 tuần trở xuống.

Các nhóm xoang bao gồm: xoang trán, xoang hàm, xoang sàng, xoang bướm

Nguồn hình Internet

II. Nguyên nhân

- Sau nhiễm virus đường hô hấp trên
- Dị ứng, hít phải chất kích thích (bụi, khói thuốc lá, hóa chất,...)
- Trào ngược dạ dày – thực quản
- Bất thường về giải phẫu mũi xoang (vẹo vách ngăn, xoang hơi cuốn giữa, quá phát mòm móc, bóng sàng).
- VA quá phát.
- Chấn thương mũi xoang.
- Các khối u vòm mũi họng.
- Bệnh toàn thân: suy giảm miễn dịch, rối loạn chức năng lông chày, bệnh xơ nang (Cystic fibrosis)...

Nguồn hình Internet

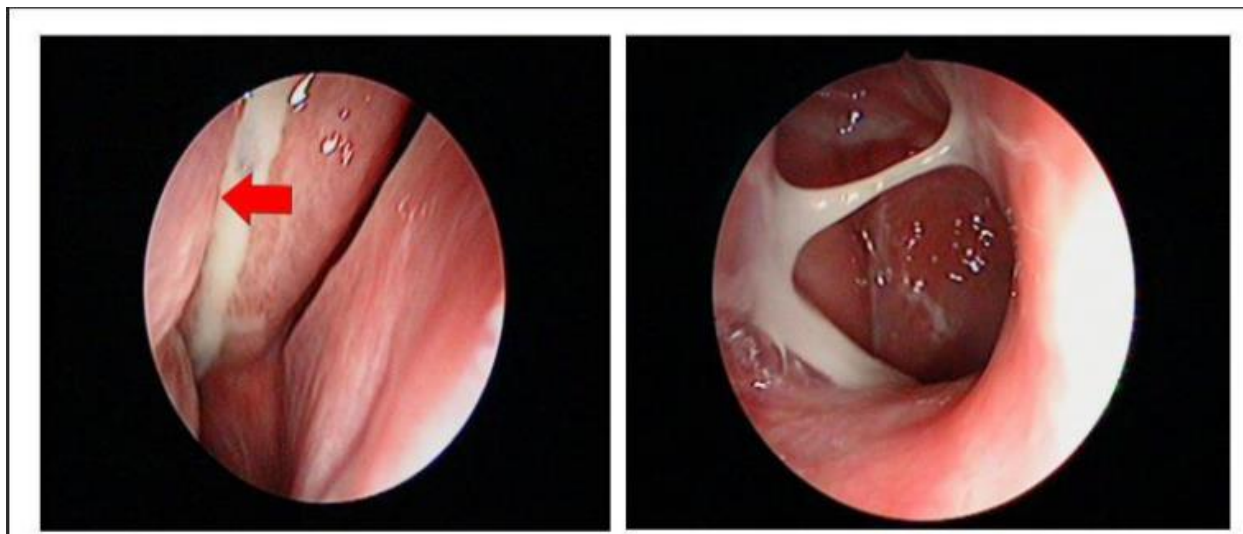
III. Triệu chứng

- Các triệu chứng chính:
  - + Cảm giác đau và nhức ở vùng mặt, sưng và nề vùng mặt
  - + Chảy dịch mũi vàng, xanh hoặc mủ ra mũi phía trước hoặc chảy ra phía sau xuống họng.
  - + Nghẹt mũi
  - + Ngủ kém hoặc mất ngủ
  - + Sốt
- Các triệu chứng khác:
  - + Đau đầu
  - + Đau răng
  - + Thở hôi
  - + Ho
  - + Mệt mỏi
  - + Đau nhức ở tai

IV. Cận lâm sàng chẩn đoán bệnh

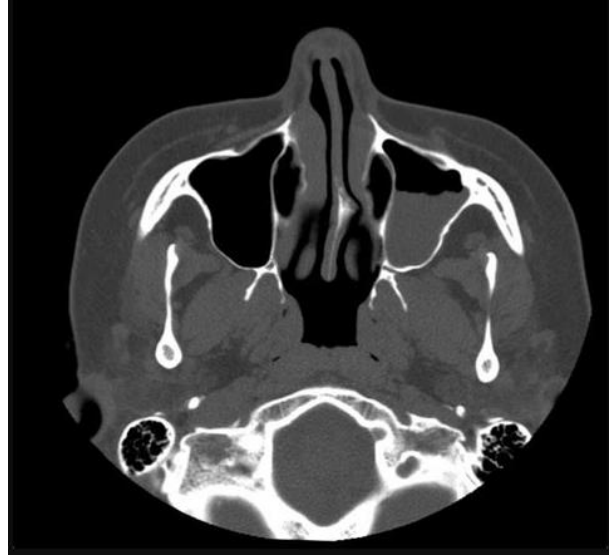
- Nội soi mũi xoang

Giúp đánh giá tốt dịch ở khe giữa, khe trên và ngách sàng bướm.

Nguồn hình Internet: Dịch đọng ở khe mũi giữa và dịch đổ từ khe mũi trên xuống họng.

- Chụp Xquang Blondeau Hirtz hoặc CT scan xoang Tai Mũi Họng: giúp đánh giá dịch trong các xoang, đồng thời phát hiện một số bất thường về cấu trúc của mũi xoang.

Nguồn hình Internet : Hình ảnh dịch trong xoang hàm trái - Viêm xoang hàm trái

V. Điều trị

1. Nội khoa

- Thuốc kháng sinh khi có nhiễm vi khuẩn.
- Thuốc kháng histamine H1 để giảm triệu chứng chảy dịch, nghẹt mũi, hắt hơi.
- Điều trị triệu chứng giảm đau với thuốc giảm đau: paracetamol, ibuprofen,...
- Thuốc xịt corticoid đường mũi giúp giảm viêm, giảm tiết dịch.
- Rửa mũi thường xuyên bằng nước muối sinh lý hoặc nước muối ưu trương

2. Ngoại khoa

- Sau 4-6 tuần điều trị bằng thuốc kháng sinh phù hợp, corticoid tại chỗ và toàn thân nếu bệnh không thuyên giảm nên cân nhắc phẫu thuật. Mục đích:
- Mở rộng lỗ ngách dẫn lưu xoang
- Khắc phục những tổn thương niêm mạc mũi khó hồi phục, cải thiện chức năng dẫn lưu dịch của hệ thống lông chuyển trên niêm mạc mũi

VI. Tiên lượng

- Viêm mũi xoang cấp tính tiên lượng tốt, khoảng 70% bệnh nhân sẽ tự khỏi mà không cần chữa trị

VII. Biến chứng

1. Viêm nhiễm ổ mắt

- Thường do xoang sàng > hàm > trán > bướm

- Hốc mắt và xoang sàng được ngăn cách với nhau bởi 1 mảnh xương mỏng, hệ thống mạch máu mắt có liên hệ với mạch máu xoang sàng. Triệu chứng: song thị, đau mắt, sưng mắt, nhìn mờ, lồi mắt

2. Viêm màng não

- Thường xảy ra do nhiễm khuẩn từ xoang sàng và xoang bướm.

3. Áp xe ngoài màng cứng

- Do viêm xoang trán lan rộng, hoặc từ đường máu, làm viêm có mũ giữa xương sọ và màng cứng

VIII. Phòng bệnh

- Có chế độ điều trị, nghỉ ngơi và ăn uống hợp lý khi mắc cảm cúm.
- Tránh tiếp xúc với các yếu tố kích thích (bụi, khói thuốc lá, hoá chất...).
- Quan tâm điều trị trào ngược dạ dày - thực quản.
- Quan tâm, điều trị các bệnh toàn thân.
- Giải quyết các bất thường về giải phẫu mũi xoang (vẹo vách ngăn, xoang hơi cuộn giữa, quá phát mòm móc, bóng sàng).
- Nạo VA quá phát.
- Điều trị các khối u vòm mũi họng.

BS. Trương Vinh Kiệt – Khoa Liên Chuyên Khoa

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Y tế (2016), *Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị một số bệnh về tai mũi họng*, Nhà xuất bản Y học, Hà Nội
2. PGS. TS. Nhan Trùng Sơn và cộng sự (2012), *Tai Mũi Họng Nhập Môn*, Nhà xuất bản Y học, Thành phố Hồ Chí Minh.
3. CDC, *Sinus Infection (Sinusitis)*, <https://www.cdc.gov/antibiotic-use/sinus-infection.html>, 17/06/2023.
4. W.J. Fokkens et al (2020), *EPOS 2020*, European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2020.